

ЗАПИСНИК

са 8. седнице Привредно-економског савета града Ниша, која је одржана 30. новембра 2021. године са почетком у 8.30 сати у великој сали Градске куће (ул. 7 јули бр.2) у Нишу.

Седници су присуствовали чланови/-це:

1. проф. др Јадранка Ђуровић Тодоровић, председница
2. Милош Гроздановић, заменик члана
3. Иван Јовановић, члан
4. Бојан Митић, члан
5. Милена Николић, заменица члана
6. Бранислав Михајловић, члан
7. Бора Јовић, члан
8. Александар Милићевић, члан
9. Видоје Стефановић, члан
10. Небојша Станковић, члан
11. Иван Михајловић, члан
12. Милан Марковић, заменик члана

Седници су, осим чланова ПЕС-а, присуствовали и:

1. Драгана Сотировски, Градоначелница града Ниша
2. Проф. др Владислав Марјановић, члан Градског већа
3. Др. Марија Ранђеловић, члан Градског већа
4. Драгана Минчић, Уоститељско-туристичка школа
5. Милорад Гавриловић, Правно-пословна школа
6. Александар Стевановић, ЕТШ „Мија Станимировић“
7. Бобан Матић, Национална служба за запошљавање
8. Јелена Чворовић, Регионална привредна комора
9. Драгана Стојановић Крстић, КЈЕР
10. Душан Радивојевић, КЈЕР
11. Ана Стојановић, Народни универзитет
12. Милан Богдановић, Клуб привредника Наиссус
13. Сретен Васић, ГТШ „Неимар“
14. Сретен Марковић, Трговинска школа
15. Милица Ђорђевић, КЈЕР

Седници из оправданих разлога нису присуствовали:

1. Февки Шилик, члан
2. Милан Манић, члан

3. Милоје Бранковић, члан
4. Татјана Мићић, чланица
5. Весна Јевтовић, чланица
6. Срећко Вукашиновић, члан
7. Горан Младеновић, члан

За седницу је предложен следећи дневни ред:

1. Усвајање записника са 7. седнице Привредно-економског савета
2. Могућност спровођења концепта дуалног образовања у граду Нишу
3. Разно

Јадранка Ђуровић Тодоровић упознала је присутне са дневним редом. Није било примедби на дневни ред.

Прва тачка дневног реда била је Усвајање записника са 7. седнице ПЕС-а. Записник је усвојен једногласно.

Градначелница Драгана Сотировски поздравила је све присутне и на тему дуалног образовања напоменула да ће, када је реч о аква парку, бити потребне особе које ће морати да се доквалификују за рад и позвала већницу задужену за образовање Марију Ранђеловић да на тему дуалног образовања да своје образложење.

Марија Ранђеловић поздравила је присутне и навела проблеме са којима се сусрећемо што се тиче дуалног образовања. Истакла је да локална самоуправа има низ акција кроз различите пројекте када је реч о запошљавању одређених категорија људи. Навела је да Град нема довољан број тих профила дуалног начина стицања образовања и да дуално образовање представља мост између образовања и привреде. Као један од проблема навела је неповерење родитеља у овакав начин стицања образовања. Она је рекла да смо годинама уназад имали потпуно другачији поглед на средње стручно образовање и давали различите називе тим профилима и да су сви били техничари, као што су угоститељски техничар, прехрамбени техничар, машински техничар, електронски техничар. Навела је да су институције које се баве дуалним образовањем, Министарство просвете и Привредна комора. Такође је рекла да се на сајту Регионалне привредне коморе може видети ко може бити координатор, како се стиче лиценца за инструктора, колики су трошкови у дуалном образовању. Истакла је да је Народни универзитет, што се тиче образовања одраслих, једини јавно признати организатор активности.

Чланица Градског већа истакла је да је Ниш кроз План развоја Града усвојио једну веома важну одлуку а то је формирање Центра за животно учење које би настало спајањем Регионалног центра и Народног универзитета, где би постојао сектор за научно-истраживачки рад који би се баш овом темом и бавио.

Навела је и да дуално образовање, када погледамо са аспекта привреде, кошта, али гледајући на дужи временски период ипак кошта мање од ангажовања приправника. Као један од проблема навела је стварање потребе за усавршавањем људи који имају преко 40 година живота.

Истакла је да је потребно да се на два начина бавимо проблемом дуалног образовања, сагледавајући проблеме на које наилазимо у свакодневnoj пракси, интересе школа, интересе привреде и града, а са друге стране навела је да је неопходна помоћ и сарадња Народног универзитета.

Бранислав Михајловић истакао је као предлог координацију између локалне самоуправе и привредника, да је потребно да привредници изнесу своје конкретне предлоге шта им је потребно, да Град изнесе планове за нове инвестиције у наредном периоду како би се и на тај начин отворила шанса за већим запошљавањем и за повећањем буџета.

Предложио је да привредници обаве разговоре са ђацима који завршавају седми или осми разред и да се тада формирају профили који су потребни у нашем граду.

Навео је, као два добра примера, фирму из Сокобање која је сарађивала са свим државама бивше Југославије, а као други пример град Копенхаген.

Драгана Минчић директорка Угоститељско-туристичке школе навела је за ученике њихове школе а односи се на куваре, конобаре и посластичаре да иду на праксу 2 дана у току недеље у угоститељске објекте и да су они, када заврше школовање, спремни за рад, да их на тржишту рада нема довољно и да из тог разлога они одмах по завршетку школе нађу посао. Истакла је да туристичка привреда није довољно заинтересована за ангажовање ученика. Као молбу, навела је да је потребно да се одржи састанак школе са угоститељским привредницима, јер је највећи проблем платити ученике као и инструктора који треба да има компетенције за усавршавање ученика. Из тог разлога је неопходно одржати састанак да би се привредницима објаснило шта је конкретно дуално образовање.

Милорад Гавриловић директор Правно-пословне школе навео је да је њихова школа увела 5 нових профила по методи истраживања тржишта, оно што је најпотребније на овом подручју рада у Србији и тако су дошли до банкарског службеника, службеника у осигурању, комерцијалисте, пословног администратора и финансијског администратора. Истакао је као велики проблем, недостатак поверења између родитеља и привреде, и да сматра да треба акценат ставити на привреднике. Нагласио је да сматра да Трговинска, Угоститељска и Грађевинска школа треба да имају највише профила у дуалном образовању али и да је проблем то што привредници немају интерес да одреде једног свог радника који ће обучавати ученике, јер је тај радник потребнији на послу. Предложио је да можда држава размисли о томе да да субвенције привредницима који желе децу у дуалном образовању и да се та средства употребе за усавршавање ученика. Најновија допуна Закона о дуалном образовању предвиђа мањи број ученика у одељењу да би могли да уђу у дуални систем. Истакао је да су војска и полиција укључени у систем кроз Закон, што

значи да они могу да имају ученике у дуалном систему и предложио да се организује састанак са њима да бисмо видели који су им кадрови потребни.

Иван Јовановић истакао је да је евидентан проблем са недостатком кадрова у свим гранама, углавном средње стручно образовање које највише недостаје привреди и да су то кадрови из угоститељства, машинства и електротехнике. Сматра да пажња треба да се стави на отварање граница према Европској унији где ће бити велики одлив радне снаге, јер ће грађани имати права да се са личном картом пријаве на тржиште рада.

Као проблем навео је и квалитет знања које ђаци имају када заврше школе, да привреда није задовољна тим квалитетом знања и сматра да ту корен проблема можда чак и одабир наставног кадра. Навео је да је потребно радити на томе да кадар буде добар, референтан и можда чак са неким искуством у привреди. Као још један проблем навео је пад броја радноспособних људи због повећања старосне границе за одлазак у пензију.

Мишљења је да не треба отварати смер наутике, и да је потребно да привреда учествује у формирању образовних профила. Такође и да се у оквиру Природно-математичког факултета формира смер за туризам и угоститељство, што се конкретно односи на гастрономију и хотелијерство.

Бојан Митић истакао је да је потребно утврдити како привреда може да утиче на проширење кадрова који су привредницима неопходни.

Александар Стевановић директор ЕТШ „Мија Станомировић“ обавестио је присутне да је у току план уписа ђака за наредну годину који је орочен на 31.децембар и да њихова управа сада планира смерове који ће бити у наредној школској години. Истакао је да су власници фирми почели од школе да траже ђаке, јер у тој области нема више радне снаге. Сматра да привредници морају да се боре на тржишту рада како би добили квалификовану радну снагу, односно да је потребно повећати плате јер инжењери електронике у школи не желе да раде за плату од 65 000 динара.

Иван Јовановић је на основу излагања директора Александра Стевановића истакао да на бироу за запошљавање има око 13 000 људи који чекају посао.

Небојша Станковић истакао је да је потребно обратити пажњу на који начин се одређује програм уписа и образовања деце, било кроз дуално, било кроз редовно образовање, и да је иницијатива на послодавцима односно анкетама које они спроводе. Навео је да послодавци који желе да на било који начин добију ђаке на пракси или пак оне који завршавају и који ће радити код њих, морају годину дана унапред да се изјасне да ли планирају повећање броја запослених, на којим радним местима, да ли ће она бити новостворена или ће бити повећање постојећих, и на тај начин ће кроз обавезујућу анкету која иде преко Привредне коморе, доћи до информација о потребним кадровима.

Сматра да је потребно да кроз усвајање буџета града Ниша добијемо јасне пројекте којима ћемо на неки начин друштвено препознати и похвалити најбоље ђаке у основним и средњим школама.

Александар Милићевић истакао је да РПК има низ активности које се тичу дуалног образовања и да се сваке године спроводе анкете, затим је позвао колегиницу Јелену Чворовић да образложи о којим анкетама се ради и која је процедура.

Јелена Чворовић обавестила је присутне да је она особа која је у РПК задужена за сектор образовања. Истакла је да је потребно да се привредници јаве РПК везано за њихове потребе за кадровима, односно образовним профилима, што РПК даље преноси школама, и обавестила да је процедура таква да је до 30. новембра званични рок за доставу изјаве о намери где привредници наводе који образовни профили су им потребни, али да се изјаве могу доставити и после званичног рока. Навела је да се целокупна процедура обавља електронским путем преко портала Регионалне привредне коморе под називом дуално образовање. Истакла је да град Ниш има пет школа које су активне у дуалном образовању, као и 30 компанија. Да РПК образује инструкторе, да су едукације бесплатне и да трају четири дана. Што се тиче трошкова, један ђак који борави један дан недељно у фирми кошта 5 000 динара а ђак који борави три дана у току недеље кошта од 13 000 до 15 000 динара.

Сретен Васић директор ГТШ „Неимар“ истакао је да школа Неимар има позитивно искуство са Регионалном привредном комором која је више пута организовала акције која се зову секторско веће за грађевину, али да нису наишли на позитиван исход када је био одржан састанак са грађевинским фирмама јер послодавци нису били заинтересовани за дуално образовање. Навео је да ће пет њихових ђака ићи на дуално образовање у ЈКП „Наиссус“.

Такође је нагласио да су ове године, после пар година безуспешних покушаја, уписали оператере основних грађевинских радова а то су: мајстори, тесари армичари, зидари.

Такође је обавестио да њихова школа даје ученицима бесплатан превоз, стипендије, таблете и рачунаре да би их на било који начин подстакли да упишу ову школу.

Бобан Матић истакао је као један од основних проблема тај што имамо мањи број уписа деце у први разред, односно мањи број деце која се рађају. Такође, као други проблем, навео је кућно васпитање деце, јер се деца васпитавају да завршавају школе где неће радити физичке послове.

Истакао је да је Национална служба за запошљавање последњих година учествовала на састанцима које организује Управа за образовање са директорима средњих школа, и у разговору са директором школе Моде и лепоте да је уписано само једно одељење „текстилни техничар“, уз образложење да уколико би школа отворила још једно одељење

морала би да угаси неко друго, јер нема довољно деце за сва одељења. Ту се одмах ствара проблем да ли постоје професори за то ново одељење.

Навео је да НСЗ има сајам професионалне оријентације, односно сајам запошљавања где би деца могла да виде која су занимања актуелна и да би на основу свог образовног профила лакше одлучили за посао. Истакао је да је ту такође долазило до проблема јер неке школе нису биле заинтересоване да на сајмове доводе своје ђаке.

Сматра да је јако тешко променити систем образовања и да је потребно да сви послодавци своје потребе достављају РПК, као и да је потребно да привреда буде мало више активна.

Истакао је да је на иницијативу Града организована обука у Леонију за особе које имају преко 50 година и да је био изузетно слаб одзив, свега 35 људи.

За крај свог излагања истакао је да привреда мора преко РПК, НСЗ или преко локалне самоуправе да координира са школама, како би профили који школе дају били интересантни и деци и привреди.

Иван Јовановић истакао је да сматра да у овом тренутку средства за запошљавање не треба да се додељују привреди из разлога што је недостатак радне снаге повећан и да привреда увек има слободних места за пријем радника.

Марија Ранђеловић захвалила се свима који су узели учешће у дискусији и истакла да првенствено види недостатке у образовању. Такође је навела да је Регионална привредна комора изузетно значајна за дуално образовање.

Јадранка Ђуровић Тодоровић закључила је да је потребно да привреда преко својих струковних удружења усмерава своје потребе ка Регионалној привредној комори а она према школама како бисмо кренули у решавање проблема дуалног образовања.

Владислав Марјановић под тачком „Разно“ најавио је нове седнице ПЕС-а са две важне тачке. Једна од њих је разматрање нацрта буџета за 2022. годину, а друга састанак са директорима јавних предузећа где ће тема бити „Тендери у јавним предузећима“.

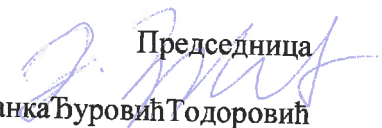
Александар Милићевић истакао је да је потребно да сви чланови ПЕС-а на следећој седници, када се буде разматрао буџет, посебно обрате пажњу на апропријацију План локалног економског развоја јер постоји индиција да она можда буде смањена. Да смо на претходној седници говорили да је највеће повећање буџета баш од пореза на зараде и да је План локалног економског развоја један од најбољих примера како локална самоуправа може да помогне привреди у локалу и сматра да га треба повећати а не смањити.

Бора Јовић под тачком „Разно“ предложио је да на некој од наредних седница ПЕС-а буде тема „Пољопривреда“ јер сматра да посебно треба обратити пажњу на људе на селу који се баве пољопривредом. Истакао је да град Ниш у овом тренутку нема прехрамбену индустрију и да је потребно направити програм пољопривреде.

Бранислав Михајловић истакао је да је био у прилици да погледа списак деце која су уписала смер „ватрогасни техничар“ из Ниша и околине и да више од 90% оних који обављају те послове нису из те струке. Такође је навео, што се тиче дуалног обрзовања, да је потребно пронаћи грађевинске фирме које могу да планирају свој развој у наредне две или три године и које могу да планирају кадрове који су им потребни.

Седница је завршена у 10.30 сати.

Записник сачинила: Милица Ђорђевић

Председница
Јадранка Ђуровић Тодоровић